

Høringsinstanser iht adresseliste

Saksbehandler: Guro Gjelsvik
Telefon: 90063839
Seksjon: Reguleringsseksjonen
Vår referanse: 16/13484
Deres referanse:
Vår dato: 21.10.2016
Deres dato:

Att:

HØRING- FORSLAG TIL REGULERING AV JAKT PÅ KYSTSEL I 2017

GENERELT

Fiskeridirektørens forslag til regulering av jakt på kystsel i 2017 har vært forelagt Sametinget som et ledd i gjennomføringen av konsultasjonsavtalen mellom Sametinget og statlige myndigheter. Sametingets tilrådninger er innarbeidet i høringsdokumentet.

Det legges til grunn at forvaltningen av sel langs norskekysten skal regulere bestandstilveksten av sel, samtidig som den skal sikre levedyktige bestander innenfor deres naturlige utbredelsesområder.

Forvaltningsplaner for steinkobbe og havert ble som kjent implementert med virkning fra 1. januar 2011. Havforskningsinstituttets kvotetilrådning for havert og steinkobbe langs norskekysten i 2017, er utarbeidet i samsvar med dette.

Bestandsnivåene for steinkobbe og havert defineres som MålNivåer (MN), og er i forvaltningsplanene satt til omkring 7000 steinkobber registrert i hårfellingsperioden, og en havertbestand som årlig produserer rundt 1200 unger langs norskekysten. Dette er de politisk fastsatte målnivåene som forvaltningsplanene skal ivareta. Bestandsregulerende tiltak innrettes slik at de har størst virkning i områder der det kan dokumenteres vesentlig skadevirkning på fiskerinæringen forvoldt av steinkobbe og havert. Det forutsettes at MN ligger fast over lengre tid, men slik at det er mulig å justere nivået i forhold til nye bestandsestimeringer, ny kunnskap om skade på fiskerinæringen, nye miljøtrusler osv.

Data for bestandsstørrelser planlegges oppdatert hvert femte år.

Forvaltningsplaner for steinkobbe og havert gir langsiktige forvaltningsmål og strategier. Det er innenfor NAMMCO's vitenskapskomite (North Atlantic Marine Mammal Commission) opprettet en arbeidsgruppe som på vitenskapelig grunnlag evaluerer resultater fra tellinger og bestandsmodelleringer av steinkobbe og havert, og således også bedrer grunnlaget for rådgivning til myndighetene.

De generelle reguleringsiltakene (fangstperioder, vilkår for deltakelse) har ikke vært gjenstand for årlige evalueringer, og reguleres i en permanent forskrift. Fiskeridirektoratet har heller ikke registrert behov eller ønsker om at disse burde vært evaluert.

REGULERINGER I 2016

Kvotene for inneværende år ble fastsatt ved forskrift av 14. desember 2015, og er i samsvar med de kvotetilrådingene Havforskningsinstituttet har utarbeidet i medhold av forvaltningsplanene.

Som kjent tilligger det fylkeskommunene å tildele jakttilatelse og tilrettelegge for et rapporteringssystem som sikrer oversikt over fangsten i de ulike områdene. Foreløpig fangststatistikk fra de relevante fylkeskommunene indikerer at årets totalkvoter av steinkobbe og havert ikke er rapportert tatt.

Kvoter og fangst av steinkobbe og havert for årene 2015 og 2016 fremgår av *Tabell 1* og *Tabell 2* nedenfor.

Tabell 1: Kvoter og fangst av steinkobbe

FYLKE	2015		2016	
	Kvote	Fangst	Kvote	Fangst
Østfold	10	10	10	10
Vestfold	15	15	15	15
Telemark	10	10	10	10
Rogaland	20	14	20	22
Sogn og Fjordane	25	26	25	24
Møre og Romsdal	25	19	25	24
Sør-Trøndelag	15	15	15	16
Nordland	185	141	185	189
Troms	75	75	75	31
Finnmark	75	75	75	6
Totalt	455	297	455	347

Kilde: Fiskeridirektoratet per 21. oktober 2016. Foreløpige fangsttall for 2016.

Tabell 2: Kvoter og fangst av havert

Område	2015		2016	
	Kvote	Fangst	Kvote	Fangst
Lista til Stad	60	60	60	20
Nordland nord for Vega	105	17	0	0
Troms	35	1	35	1
Finnmark	115	4	115	2
Totalt	460	82	210	23

Kilde: Fiskeridirektoratet per 21. oktober 2016. Foreløpige fangsttall for 2016.

REGULERINGER I 2017

Generelt

Havforskningsinstituttet har som vist til ovenfor, utarbeidet kvoteforslag for neste år. Sjøpattedyrutvalget, som består av forskere fra samtlige relevante forskningsmiljø relatert til sjøpattedyr, behandlet Havforskningsinstituttets tilrådning om kvoter havert og steinkobbe i møte 12. og 13. oktober. Det vises i den forbindelse til vedlagte (./.) dokument om ”Status for kystsel – anbefaling av jaktkvoter 2017” fra Havforskningsinstituttet.

Havert

Havforskningsinstituttet viser til at resultater fra DNA-undersøkelser av havert viser genetisk differensiering mellom de tre forvaltningsområdene Lista – Stad, Stad – Lofoten og Vesterålen – Varanger.

Nye landsdekkende tellinger av havertenenes ungeproduksjon ble startet opp i Troms og Finnmark i 2013, men svært dårlig vær i november-desember gjorde at det ikke var mulig å gjennomføre annet enn delvise tellinger. Det ble gjennomført nye tellinger i Finnmark i november-desember 2015.

I oktober 2014 ble det gjennomført tilsvarende tellinger i områder fra Sør-Trøndelag til og med Vega på i Nordland fylke. Resultatene viser en betydelig nedgang i ungeproduksjonen i hele det undersøkte området.

I henhold til forvaltningsplanen er MålNivået (MN) for havertenenes årlig ungeproduksjon 970 unger for området Stad-Lofoten. Ungeproduksjonen i området Froan-Vega er nå mindre enn 50% sammenlignet med forrige telling i 2007, som var noen lunde likt MN for havertbestanden. I samsvar med forvaltningsplanen ble det derfor innført et forbud mot fangst i området Froan – Vega i 2015, som ble videreført i 2016. Basert på resultater fra tellingene i 2015 langs nordlandskysten nord for Vega ble det innført et forbud mot fangst i 2016. Fangstforbudet i disse områdene (Stadt – Lofoten) foreslås videreført i 2017.

Havforskningsinstituttets kvotetilrådning for havert i 2017 fremgår av *Tabell 3* nedenfor.

Tabell 3: Havert er som tidligere inndelt i tre forvaltningsområder. Oversikten viser årlig ungeproduksjon og estimert totalbestand av havert. Tabellen viser kvotetilrådning for 2015

Region	1996-1998		2001-2003		2006-2008		2010		2014-2015	2017
	Unge-prod.	Bestand	Unge-prod.	Bestand	Unge-prod.	Bestand	Modellert bestand	MN (unge-prod.)	Unge-prod	Kvoteforslag
Lista-Stad	-	-	35	175-200	43	215-245	246	40	-	60*
Stad-Lofoten	728	3600-4150	940	4700-5350	943	4715-5375	6496	970	398	0
Vesterålen-Varanger	-	ca. 1000	184	900-1050	283	1400-1600	2001	190	206**	150**

*I området Lista-Stad anbefales en kvote på 60 havert, basert på at havert fra britiske kolonier tidvis har tilhold i dette området.

** Bare Finnmark.

***Anbefalt fylkesvis fordeling som angitt nedenfor

Havforskningsinstituttet anbefaler følgende fylkesvise fordeling av kvotene Stad – Lofoten og Vesterålen – Varanger:

- Sør-Trøndelag: 0 havert
- Nord-Trøndelag 0 havert
- Nordland: 0 havert
- Troms 35 havert
- Finnmark 115 havert

I kvoteberegningene og tilrådningene for kvoter av havert er det lagt til grunn at antatt likevektsfangst er 5 % av total bestandsstørrelse.

Ungeproduksjonen på Kjør i Rogaland har vist en økning i løpet av perioden 2001 – 2008, til tross for relativt høye kvoter og fangster. Dette styrker antakelsen om at fangstene i Rogaland inkluderer havert fra britiske kolonier. I modellene er dette anslått til 80 %.

Også i Finnmark og Troms har fangstene vært relativt høye, særlig i perioden 2007-2010, og i dette området er det i modelleringene anslått at 55 % av fangstene består av russiske dyr. Det ble gjennomført ungetellinger i Finnmark i 2015, hvor de fleste ble funnet øst for Nordkapp. Totaltallet er identisk med resultatet i 2006, noe som tyder på at ungeproduksjonen i Finnmark er stabil. Det planlegges å ungetellinger i Troms i november 2016.

Steinkobbe

Undersøkelser av steinkobbebestandenes genetiske forhold indikerer at det langs norskekysten kan finnes flere små lokale bestander. Ettersom jaktkvotene tildeles fylkesvis, kan jakt resultere i at genetisk isolerte bestander utrykkes dersom hele fylkeskvoten tas i ett underområde. For å avklare bestandsforholdene er det iverksatt innsamling av genetiske prøver av steinkobbeunger. Analysene viste klare forskjeller mellom tre områder i Nordland. Steinkobbene fra Nordland var også forskjellige fra steinkobbene i Trøndelag og Møre og Romsdal, mens det ikke ble funnet signifikante forskjeller mellom Sør-Trøndelag og Møre og Romsdal, noe som kan skyldes for få prøver fra Møre og Romsdal.

I 2011 og 2012 ble det gjennomført flyfotograferinger i Østfold, Rogaland, Sogn og Fjordane, Møre og Romsdal, Sør-Trøndelag, Nord-Trøndelag, Nordland og delvis i Øst-Finnmark. I området fra Finnmark til Nord-Trøndelag ble det i tillegg gjennomført båtbaserte visuelle tellinger i august 2013. Formålet med dette var å bedre vurderingsgrunnlaget i områder med bare 1 – 2 flyfotograferinger. Vest-Finnmark ble også inkludert i båtbaserte tellinger i 2013, og i områdene Tana og Kongsfjord er det gjennomført en rekke tellinger i forbindelse med en masteroppgave ved Universitetet i Tromsø. I 2014 er det gjennomført tellinger i Vestfold, Telemark, indre Sognefjord og Nordfjord i Møre og Romsdal.

I 2015 ble det gjennomført tellinger i Namsenfjorden og Vikna i Nord-Trøndelag, i et område vest for Froan i Sør-Trøndelag og i Aust-Agder. Det ble også gjort forsøk på å telle i

Lysefjorden, men dårlig vær gjorde at resultatet (28 steinkobber) ikke kan anses som representativt. I Namsenfjorden, hvor det kun er en flytelling fra 1999 (20 steinkobber), ble det observert 40 steinkobber. I området sør og vest for Vikna ble det kun observert 2 dyr. Basert på lokale påstander om at det er nye hårfellingsplasser for steinkobbe ved Hilbo- og Døsmannskjærene vest for Gronga/Froan, ble disse områdene sjekket i 2015, men det ble ikke observert steinkobbe der. Et område ved Lånan nord for Vega (Nordland), som er registrert som kasteområde for steinkobbe, ble også sjekket, men kun 4 dyr ble observert. I Aust-Agder ble det registrert 39 steinkobber, noe som er en økning siden 2006.

Havforskningsinstituttet gjennomførte steinkobbetellinger i august 2016 i Lysefjorden i Rogaland og i Vest-Agder, Aust-Agder, Telemark og Vestfold. Det ble for første gang benyttet drone (helikoptertype) til å fotografere ansamlinger av steinkobbe som ligger på skjærene. I Lysefjorden ble det kun registrert 38 steinkobber som er langt færre enn 92 dyr i 2010. I Vest og Aust-Agder var det svært få steinkobber, henholdsvis 35 og 41, mens høyeste telling i Telemark var 175. I Vestfold var høyeste telling 292 sammenlignet med 183 i 2014. Resultatet kan tyde på en økning av bestanden i Vestfold, men det kan også være en effekt av værforhold og at det kun ble gjort én telling i 2014.

De nye landsdekkende tellingene fremgår av vedlagte tilrådning fra Havforskningsinstituttet, tabell nedenfor.

Telleresultater viser at totalbestanden av steinkobbe i Norge har økt de siste årene, omtrentlig til nivået i 1996 – 1999. Bestandene er likevel kraftig redusert i Nord-Trøndelag og Sør-Trøndelag. Bestanden er stabil i Nordland og økende i Troms. Også i Øst-Finnmark er bestanden stabil, men muligens med en liten økning i totalbestanden i Finnmark.

Bestandsestimatet fra 2014 medfører videre at det foreslås jaktkvoter i Vestfold og Telemark. Dette kan skyldes både at bestanden har tatt seg opp igjen etter virusepidemien (PDV) i 2002 samt noe forflytning av steinkobbe fra Østfold og svenskekysten.

Det tilrås kvoter i Sogn og Fjordane og i Møre og Romsdal, likevel med forbud mot jakt i ved Orskjærene utenfor Averøy i Møre og Romsdal. Tilsvarende foreslås forbudet mot jakt i indre Sognefjord med sidefjorder og i Lysefjorden opprettholdt.

Havforskningsinstituttets kvoteforslag for steinkobbe fremgår av *Tabell 4* nedenfor. (Tabell 5 i vedlagte tilrådning fra Havforskningsinstituttet). I kvoteberegningene og tilrådningene er det lagt til grunn at antatt likevektsfangst er 5 % av total bestandsstørrelse.

Tabell 4: Steinkobbe deles fortsatt inn i administrative, fylkesvise forvaltningsområder. Tabellen viser kvoter i 2016 og tilrådning om kvoter for 2017

Fylke	Bestands anslag 2011-2016	Kvote 2016	Kvote 2017
Østfold	230	10	10
Vestfold	292	15	15
Telemark	175	10	10
Aust-Agder	41	0	0
Vest-Agder	35	0	0
Rogaland	427	20*	20*
Sogn & Fjordane	659	25*	25*
Møre & Romsdal	689	25*	25*
Sør-Trøndelag	632	15	15
Nord-Trøndelag	100	0	0
Nordland	2465	185	185
Troms	986	75	75
Finnmark	981	75	75
Totalt	7712	455	455

*Jaktforbud i Lysefjorden, indre Sognefjord med sidefjorder og Orskjærene utenfor Averøy i Møre og Romsdal.

Sametinget uttaler følgende til Havforskningsinstituttets kvotetilrådning:

- I. «Kvoteforslagene på både havert og steinkobbe synes å være lave.
- II. Fangst av havert er uakseptabel lavt i forhold til de gitte kvotene.»

Kompensasjonsordning

Tidligere år har det vært fastsatt godtgjørelse for innsendte prøver av havert og steinkobbe.

Havforskningsinstituttet og Sjøpattedyrutvalget viste til at det ikke var behov for å samle ytterligere prøver fra havert og steinkobbe fra og med 2015. Grunnlaget for å utbetale kompensasjon for prøveinnsamling har således ikke vært til stede innværende år. Tilsvarende gjelder for 2017.

Fiskeridirektøren vil derfor tilrå at det heller ikke i 2017 etableres kompensasjonsordning for jakt på kystsel.

Jakttider

Når det gjelder fastsettelsen av jaktidsrammene for sel er det særlig tre hensyn er tillagt avgjørende vekt:

- Hensynet til selenes yngle- og dieperiode
- Hensyn til hekkende sjøfugl
- Det var ikke ønskelig med skyting i skjærgården i perioden fra midtsommer og i juli måned.

Fiskeridirektøren viser til at jaktperiodene har vært uendret i en årrekke, og at det heller ikke er registrert ønsker om å endre disse. Bestemmelsene om dette fremgår i den permanente forskriften, og det legges til grunn at jakttidene vil bli videreført i 2017.

Tilrådninger:

Fiskeridirektøren viser til gjeldende forvaltningsplaner for havert og steinkobbe, som er utarbeidet i samsvar med de politisk vedtatte målene for kystselbestandene.

Havforskningsinstituttets kvotetilrådning er utarbeidet i samsvar med forvaltningsplanene og Fiskeridirektøren går inn for at kvotene fastsettes slik de fremgår av *Tabell 3 og Tabell 4* ovenfor.

Fiskeridirektøren går inn for at gjeldende jaktidsrammer opprettholdes.

Fiskeridirektøren viser til at Havforskningsinstituttet i 2017 ikke har behov for at det samles inn ytterligere prøver fra havert og steinkobbe. Grunnlaget for utbetaling for kompensasjon er således heller ikke tilstede for 2017.

Sametinget uttaler følgende til Fiskeridirektørens forslag:

1. «Forsknings- og tellemetodene må intensiveres (til hvert tredje år) og forskningen må innoveres.
2. Det igangsettes et fellingsprogram i Troms og Finnmark f.o.m. 2017, som har som mål å felle de anbefalte kvotene, slik at en oppnår de politiske målsettingene ved forvaltningen av kystsel.
3. Fellingsprogram for kystsel i 2017, består bl.a. i at forvaltningen yter en kompensasjon ved felling av kystsel i Troms og Finnmark. Kompensasjonen for felt havert settes til kr. 1 100,-, mens kompensasjon for hver steinkobbe settes til kr. 400,- .

Sametinget vil følge opp saken gjennom konsultasjonsavtalen av 2005. «

Høringsfrist

Eventuelle merknader til ovennevnte bes således sendt Fiskeridirektoratet postmottak@fiskeridir.no innen 2. desember 2016.

Med hilsen

Stein-Åge Johnsen
seksjonssjef

Guro Gjelsvik
rådgiver

Brevet er godkjent elektronisk og sendes uten underskrift

Mottakerliste:

Høringsinstanser iht adresseliste

Kopi til:

Hild Ynnesdal

Vedlegg

Anbefaling KYSTSEL 2017